

„A szülőfaluért lehet sokat tenni, de eleget soha”

Egres

XXII. ÉVF. 2. SZÁM • A HELYTÖRTÉNETI BARÁTI TÁRSULAT TÁJÉKOZTATÓJA • 2013. JÚNIUS

Pünkösdi szentmise és bérmálás Bagon

A szentmisét bemutatta és a bérmálás szentségét kiszolgáltatta: Varga László püspök Atya.

XVI. Piros Pünkösdi Rózsa

Helytörténeti Baráti Társulat május 20-án, hagyományaihoz híven az idén is - immár tizenhatodik alkalommal – megtartotta Piros Pünkösdi Rózsa rendezvényét. A rendezvény címét az ünnepkör tanítói feladatául is rendelt ajánlás megvalósításához elengedhetetlen, népi énekünkben megfogalmazott segítségkérés soraiból választottuk.

A rendezvény, ebben az évben is a Szent Andrásról elnevezett templomunkban, **15:00 órakor orgonakonzerttel kezdődött.**

A koncert előadója Benedek József, egyházközségünk kántora, aki hasonlóan korábbi fellépéseihez, évszázadokon átívelő orgonaművek hű tolmácsolója. Műsor vá-

lasztásában tükröződik hivatása. A barokk zene, kutató, értő, elkötelezett mestere.

Az orgona muzsika iránt - mind több - érdeklődő közönség helyeik elfoglalása után, a megjelenteket Balázs Gusztáv, a HBT elnöke köszöntötte, majd a műsort az alábbiak szerint ismertette, vezette le.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!
Kedves Hallgatóink,
Vendégeink!

Engedjék meg, hogy nagy tisztelettel köszöntsem Önöket a HBT, Piros Pünkösdi Rózsa című rendezvényének hagyományos orgonakonzertje alkalmából. Ugyancsak köszöntöm és kegyeikbe ajánlom Benedek József kántor urat, az orgonakonzert előadóját, aki művészi-, fáradságot nem kímélő odaadásával, újfent az orgonamuzsika hangzás-világának rejtélyes kincsei megszólaltatására vállalkozott.

A mai napon, pünkösdhétfőn, műsorának első száma:

Jozeph Hector Fiocco: e-moll Andante című műve.

A szerző (apai ágon) olasz származású. Brüsszelben 1703 -ban született. Tizenöt gyermekes család egyike. Hasonlóan a többi barokk zeneszerzőhöz orgonista volt. Hegedűn is játszott.

A mű valódi szépsége koszorúba fonódó dallam körébe rejlik, amely sajátos triolákban díszleg. Maradandó élményt, ritmus időegységének a jó megválasztása határozza meg. Műveiben gazdag, de rövid életét 38 évesen (1741-ben) fejezte be.

A koncert második szerzője: **Giovanni Battista Martini** olasz zeneszerző. Előadásra kerül: **Per la Benedizione in g-moll című műve.**

Giovanni Battista Martini Bolognában, zeneszerető családból született, 1706-ban. Már 15 éves korában belépett a Ferencsek családjába. Kora jelentős zeneszerzője, Természetesen kántori szolgálatot is ellátott, ami több művében is kifejezésre kerül.

A következő művében is felismerhető az áldás kérése, közvetítése majd annak disszeminációja, vég nélküli áradása. 1784-ben hunyt el.

Harmadikként **Giuseppe Paolucci: D-dur Elevazione (Úrfelmutatás)** című műve következik. A jobb kéz által megszólaltatott hangok a magasba repülnek, amelyekhez a kíséret (bal kéz) - mintegy utánozva az alapot képező domborzatot - a kellő, kifogyhatatlan felhajtó erőt biztosítja. A mű címe is bizonyítja az assisi Basilica di San Francisco szolgálatát, szakrális művészetét. Műveinek határait azonban ezek nem szűkítik, hiszen vokális, fuvola, szimfonikus művek sorakoznak szerzeményei között.

A negyedik műsorszám, már korábbi koncertből is ismert szerző **Louis James Alfred Lefebure (Lefevre)-Wély** műve:

Priere pour orgue in Desz-dur (Ima orgonára Desz-durban)

Lefebure 1817-ben, Párisban született. A Per Lachaisse temetőben temették el, 1869 -ben. Ragyogó improvizátor és zeneszerző. A francia romantika mestere.

Mint minden kántor ő is ismerte hangszer csínját-bínját ezért is igyekezett

befolyásolni Cavallé-Coll mestert, akivel új orgonát építtetett.

Az ötödik előadásra kerülő művek, a XVIII – XIX. századforduló meghatározó zeneszerzője, előadóművésze, zenepedagógusa, **Théodor Dubois** szerzeményei következnek.

Dubois 1837-ben, a Marne-i Rosney-ben született és 1824-ben Párisban halt meg.

1853-ban lép be a párisi konzervatóriumba - Marmontel-nál tanult zongora játékkal - ahol Francois Benoist orgonatanárnál folytatta tanulmányait.

„Atala” című kantáta művével, 1861-ben elnyerte a Prix de Rome (Római díj) kitüntetést. Kórust vezetett (Maitre de Chapelle - kórus igazgatója), kántori szolgálatot látott el (Szent Clotild, Madelen, Camille, Saint Saens) templomokban.

Számos darabot írt harmóniumra, orgonára. Mise liturgiai fő részeihez vallásos műveket (prélude, elevation, communion, sortie, stb.) komponált. Kórusok, oratóriumok, fűgák, szonáták, operák, szimfóniák fűződnek nevéhez. Nem véletlen, hogy 1871-ben ismét a párisi konzervatóriumhoz kerül zeneszerzés, összhangzattan tanárnak. A zeneirodalom több mint 500 művét ismeri.

Több, sajátos zenei csokor (sorozat, kötet, kompozíció) fűződik nevéhez. Így a Douze pieces pour orgue ou piano (Tizenkét darab orgonára vagy zongorára) sorozat (1889).

Jelen hangversenyünk először a későbbi kori (1898) „**Sept Petite Pieces pour orgue**” (**Hét kis darab orgonára**) csokorból válogat.

Elsőnek a „c-moll **Prelude** (előjáték) hangzik el, amelyet a „**Cantilene religieuse**” (vallásos ének) követ.

Ugyancsak **Theodor Dubois** a szerzője a következő műnek, amely a „**Dix Pieces pour orgue ou harmonium**” (Tíz darab orgonára vagy harmoniumra) csokorból, a hetedik:

„**G-dur Communion**”.

A koncert záró fűgája, **Giuseppe Gherardeschi:**

Fuga per Organo in g-moll Domenico Zipoli egyik Canzona témájára.

Giuseppe Gheradeschi Olaszországi Pistoia-ban született 1759-ben és ott is halt meg 56 éves korában, 1815-ben. Édesapja mellett kezdte zenei tanulmányait, majd a Nápolyi konzervatórium (Conservatorio della Pietà dei Turchini) tagja lett. Zeneszerző és orgonista (kántor). Hazatérve édesapja helyére került. Természetesen mestere volt az egyházi zeneszolgáltatás elvárásainak, de munkássága a vallásos műveken túl, a világi zene számára is kiterjedt. Operák, kantáták, áriák, szonáták és más – esetünkben - egy fuga komponálására is vállalkozott. A hangnemek, a melódiák, ritmusok változatosak. Érdekes módon új gondolatok új formát választanak. Eleget kell tenni a már elfogadottaknak, de keresi a saját kifejezéseket. Széles körben tájékozódik. Járt úton jár, de az ezer-arcú mezőn maga is válogat a virágok között. Improvizál.

Esetünkben **Domenicó Zipoli** egyik **Canzona témája** (népdal) ragadja magával **g-mollban** (ilyenből is van több), amelyre Giuseppe Gheradeschi következő fuga művét alkotta.

Domenico Zipoli Pratóban (Olaszország) 1759-ben született, Argentínai Santa Catalinában, Jezsuitáknál, 1815-ben halt meg, de sírját senki nem ismeri.

Kedves vendégeink! Olyan gyönyörű zenei élményben részesülhettünk, amit nagyon örülök, hogy megélhettünk és ezt Benedek József, kántor úrnak köszönhetjük. Bárcsak sok olyan ember lenne, aki művészetével bennünket, a falut, az embereket szolgálja. Érezni lehetett ebben a fugában is valami olyan dinamikát, amit nehéz megmagyarázni, de fel lehet ismerni a korábban elhangzottakat. Nagyon örülök annak a ténynek is, hogy a mai alkalommal megdöntöttük a korábbi hallgatói létszámot. Ez arra biztat - bízunk abban, hogy van valami mag, amely termőtalajra talált, amiből kinőhet egy olyan élet, amely mindannyiunk számára gyönyörű, szép és meghallgatásra érdemes lehet. Ezért a Helytörténeti

Baráti Társulat továbbra is folytatni kívánja az orgonakoncertek szervezését.

Balázs Gusztáv végül a koncert hallgatóságát szerény agapéra invitálta a plébánia „Apostolok szálása” közösségi termébe, ahol az itt hallottak és a „Hit éve” aktuális gondolatai megvalósításának megbeszélésére nyílik lehetőség.

A meghirdetett program elhangzása után a műsorvezető megköszönte Benedek József kántor úr szolgálatát, amit a jelenlévők vastapsa erősített meg. Benedek József jó szokás szerint - elmaradhatatlan ráadás-ként - az elhangzott művekre emlékeztető válogatott dallamok improvizatív felidézéssel válaszolt.

16:00 Apostolok szállásán

Program szerint délután négy órakor megtelt a közösségi terem és minden bevezetés nélkül – vendéglés közben - elkezdődött az elhangzott koncertről való baráti beszélgetés, amihez hozzátartozott az előadó közelsége, akihez kérdéseket lehetett feltenni, baráti beszélgetésekbe bekapcsolódni a megjelentek között, véleményeket elmondani, meghallgatni. Főbb gondolatkörök: orgona koncertek szervezésének, -lebonyolításának velejárói, előadók, hangszerek, termek, műsorválasztás, kották beszerzése, -internetről való letöltése, gyakorlás.

Nem kevésbé volt sokrétű - „Hit éve” alkalmából is - a Szentlélek eljöveteléhez, pünkösdi ünnepkörhöz kapcsolódó gondolatok cseréje.

„Várkonyi Imre prépost, az Actio Catholica országos igazgatója mondta, hogy a Szentlélek Úristen eljövetele vihar és tűz.

Vihar, amely elseper minden értéket, minden kétséget, minden sötétséget az emberből, s amely világosságot gyújt az emberi lélekben. Felnyitja az emberi szemet, hogy ne csak alkotni tudjon, hanem valóban boldog legyen és az Isten útján tudjon járni.

Tűz a Szentlélek Isten eljövetele. Az isteni szeretet az ember lelkét feltüzesíti, hogy ne csak szájjal, de tetteivel is szeresse az Istent. Erre kell a Szentlélek tüze és ezt kapták az apostolok Pünkösdi ünnepén. Azóta jár körül és tüzesíti a mi lelkünket is a nagy parancsban: a felebaráti

szerepetben.” *Pilinszky János (Új Ember, 1959. május 24.)*

A HBT, Piros Pünkösdi Rózsa (PPR) rendezvénye ezt a vihart kívánja szelíd folyamatosságában táplálni. A tűz, a Hit éve körében a szeretetet szolgálja, hiszen Deus Caritas est (Az Isten maga a szeretet).

A szülőfaluhoz való ragaszkodás, helyi családok szétszóródása Malmö-től-Sydneyig (geneológia), családi-, baráti és más közösségek bomlása, a hit megvilágító kegyelme-, közösségmegtartó ereje... Az együtt gondolkodást, beszélgetést Kaputa Jánosné, Margit néni az alábbi közismert énekkel fejezte be:

Jöjj el Atya, jöjj el Fiú,
Jöjj el kegyes vigasztalóm,
Szállj le a mi szívünkbe!

Alleluja, alleluja,
Örvendj velünk Szűz Mária
Piros Pünkösdi Rózsa.

20.00 Családi Kör.

A HBT „Piros Pünkösdi Rózsa” rendezvénye este 20:00 órakor, Családi körben folytatódott a Dózsa György Művelődési Házban, ahol a Társulat Caravan zenekara szolgáltatotta a talpalávalót.

A Helytörténeti Baráti Társulat 2013. évi beszámoló közgyűlésről

A Helytörténeti Baráti Társulat tagjait (2013. május 20.-án 19:30 órára,) közgyűlésre, a Dózsa György Művelődési Házba hívta.

(Határozatképtelenség esetén az Elnök újra összehívja a közgyűlést!)

A közgyűlés javasolt napirendi pontjai:

1. A gyűlés megnyitása
2. Gyűlésvezető elnök és két jegyzőkönyv hitelesítő (egyben szavazatszámoló) megválasztása.
3. A jelenlévő tagok névsorba vétele, a névjegyzék jóváhagyása.
4. A napirend jóváhagyása.
5. Az Elnök éves beszámolója a HBT tevékenységéről.
6. Az éves beszámoló elfogadása.
7. Az Ellenőrző Bizottság jelentése
8. Az Ellenőrző Bizottság jelentésének jóváhagyása.
9. A vezetőséghez benyújtott javaslatok és egyéb olyan ügyek megtárgyalása, amelyek a közgyűlés hatáskörébe tartoznak.
10. A közgyűlés berekesztése.
Baráti beszélgetés
Családikör.

Minden tagot, érdeklődőt szeretettel várunk. A közgyűlésen való részvételnek nem feltétele az előzetes tagság, viszont a tagdíjat nem fizetők nem rendelkeznek szavazati

joggal. Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy új emberek kapcsolódjanak be az egyesület munkájába új ötletekkel, elképzelésekkel. Ezért tisztelettel kérjük Barátainkat, hogy vegyenek részt az idei közgyűlésünkön, fejtsék ki véleményüket a Társulat működéséről.

Társulatunk támogatása

Tisztelettel kérjük az évi tagdíjak befizetését személyesen vagy bármely rendezvényünkön. A tagsági díj rendes tagnak 1000.-Ft, tanulónak 400.-Ft, a kedvezményezettek tagdíjfizetés alól mentesülnek. Támogatásuk, a Társulat működésének alapfeltétele. Segítse továbbra is közösségünket. Előre is köszönjük.

Barátságos üdvözlettel: Balázs Gusztáv
HBT elnök.

Határozatképtelenség miatt a közgyűlés kezdete (20:30) eltolódott.

A közgyűlés az elfogadott napirend szerint zajlott le.

Az éves beszámolót a HBT Tevékenységéről, támogatások mértékéről, - felhasználásáról, a vagyonszárolásról Balázs Gusztáv, elnök tartotta.

A Helytörténeti Baráti Társulat bírósági

bejegyzése (1991), közhasznúvá válása (2000) óta 2012. évben is az alapszabályában megfogalmazott (közművelődés, hagyományörzés, környezetvédelem), közhasznú céljai megvalósítására törekedett.

A keretében működő Bagi Népfőiskola 2012-ben, már a tizenhatodik évfolyamát zárta. Teljesítette az őszi-, tavaszi (2011-09-14 - 2012-04-18), 8 – 8 előadásra tervezett előadás-sorozatát, amelyek a családi életvitelre, a településfejlesztésre, az aktív állampolgár képzésére irányultak a falu megtartó erejének növelése, a lakosság helyi közéletének javítása érdekében.

A Lakitelek Alapítvány (90 000.-FT.) pályázati támogatásával kutatta és rendszerezte a magyar és helyi kultúra eszköztárát, és eredményeit összejövetelein ismertette.

A siker, munkálkodásunk eredményei nehezen mérhetők, de nem maradtak el!

Jelentkeztek az értékes hagyományok művelésében, táj-, természet-, építészeti értékeink és környezetünk védelmében, a rendezvényeken, a közösségi tevékenységekben résztvevők száma növekedésében, a kitűzött, javunkat szolgáló tervek felelősségteljes megvalósításában.

Falufejlesztési Körünk, havonként (rendszeresen a hó utolsó szerdáján) tartotta meg összejöveteleit – illeszkedve - Önkormányzatunk munkatervéhez, szakmai vizsgálat alá vetve az aktuális kérdések, tevékenységi körünket érintő megoldási javaslatokat.

Állami és nemzeti ünnepnapok reggelén - településünk nevének írásos (Baag) előfordulása 600 éves évfordulója emlékére, az általunk emelt Turulszobornál – koszorúztunk, és aktívan részt vettünk a helyi ünnepeken.

Tevékenységről, kutatási eredményeiről tárgyalt partnereivel, az Egres című tájékoztatóban, internetes honlapján (hbtbag.hu) beszámolt az érdeklődő nyilvánosságnak, gondoskodott megőrzésükről.

Társulatunk kapcsolatot épített és együttműködött Önkormányzatunkkal és a

falu közösségével, helyi és más civil szervezetekkel, intézményekkel. Együttműködésünk mind a Százvirágú-kendő Alapítvány, az Érdy János Pest Megyei Honismereti Egyesület, az MNT, a Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség, Város és Faluvédők Szövetsége, GKRTE, stb. mind Társulatunk életében hagyományaink megőrzését, művelését, kapcsolataink erősítését szolgálta.

Mécs László Irodalmi Körünk, a Gyöngykoszorú és a Zenekarunk részt vett és közreműködött a rendezvényeken. Komolyzenei hangversenyünk (orgonakonzert 2012-11-24) új és sajátos, kulturális szolgáltatással szolgált lakosaink és a vendég-, komolyzene iránt érdeklődő hallgatók számára. (A Pünkösdi Piros Rózsa rendezvényünk technikai okok miatt elmaradt). A Családi ünnep /hagyományos/ rendezvényünket sikeresen megtartottuk. A Családi ünnep orgonakonzertjét „Családi körben” a plébánia közösségi termében, baráti beszélgetés követte.

Áprilisban a hagyományos, most már „V. Galgaparti mesék” rendezvényünk keretében

– a Magyar Szép- és Szakirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesületének (MASZRE 300 000.-Ft.) pályázati támogatásával „Olvasni jó, mesélni jó” címmel, az Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény bevonásával nagy sikerű „Vers és mesemondóverseny”-t (előtte négy alkalommal „Olvasókörökben” előadást) tartottunk, amelyet a kistérségi („Galgatv”) televízió is bemutatott.

Különösen sikeres volt (04-24-én) az író-olvasótalálkozónk, ahol Nádudvari Anna író volt a vendégünk, később (28-án) az Érdy János Honismereti Egyesület, Váci Múzeumi Baráti Köre „Galgaparti séta” rendezvényének fogadása és vezetése.

A pénzügyi helyzetünk, sikeres - bár költséges, tevékenységi terve teljesítésének következtében szerény, mégis úgy véljük, jól sáfárkodtunk a rendelkezésünkre álló forrásokkal, lehetőségekkel és teljesítettük, igazoltuk pályázati vállalásainkat.

Szentháromság vasárnapja

Szentháromság vasárnapján (május 26-án) járultak a szentáldozás szentségéhez Egyházunk gyermekei a helyi, Szent András tiszteletére épült templomunkban.

Elsőáldozók.

Felkészítőik: Benedek Józsefné kateteka, Karácsondi Mihály plébános.

Idősek

Az 2012. év végén honlapunkon beszámoltunk a Szent István Egyetem sikeres, „Idősek és idősödés a mai magyar társadalomban” című konferenciájáról valamint Balázs Gusztáv újságíró, fotográfus akkor megnyitott kapcsolatos kiállításáról.

Örömmel jelenthetjük, hogy az Egyetem gondozásában, Deáki Zita és Suhajda Csilla Judit szerkesztésében megjelent a rendezvény anyagából készült konferenciakötet.

Idősek és idősödés
a mai magyar társadalomban
Konferenciakötet

Gödöllő, 2012. november 8.

A kötet megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta.

Úrnapja (06-02)

I. „Sátor”. (Ö. Boda Vendelné)

Öregdiák találkozó, közgyűlések

Az Aszódi Petőfi Sándor Gimnázium és Szakközépiskola Baráti Egyesület június 1-jén tartotta közgyűlését. Rónai Mária elnök napirend szerint, számolt be az Egyesület éves tevékenységéről, vezette le a közgyűlést. Mind a beszámolókat mind az ellenőrző bizottsági jelentést elfogadtuk.

(Fotó: Gerle Ervin.)

Hagyományokhoz híven megkoszorúztuk a névadó szobrát és az elhunyt tanárok, diákok (akik közül magam is több bagi iskolatársat, - Bagról: Nagy Sándor, Palya Lajos, Kovács Sándor osztálytársakat - ismertem) emlékére állított kopjafát. Az emlékezés volt iskolatársak, osztálytársak történéseire a közös ebéd és az azt követő beszélgetés során folytatódott...

VIRTUTE VINCES

A Gödöllői Perjelség és a Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete meghívására (június 8-án), Szent Norbert tiszteletére rendezett, ünnepi találkozó és közgyűlés részesei voltunk azokkal a tanárokkal, régi és új diákjaival, hozzátartozóikkal, akiket összeköt a Premontrei Rend tisztelete, a Gimnázium és Nevelőintézet szelleme, az iskolaévek alatt kifejlődött barátság és szeretet.

Az ünnepség, a program a hagyományok, és az érvényes jogszabályok szerint történt. A Premontrei templom bejáratánál gyülekeztünk. A szentmisét Ullmann Péter

Ágoston O. Praem. perjel atya celebrálta. Szentbeszédet Eördög László O. Praem. atya elnök mondott.

Szentmise után, az éves beszámolót Várady-Brenner András főtitkár tartotta, amit alapítványi illetve ellenőrző bizottsági kiegészítő jelentés követett. A beszámolót a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A hivatalos program után, a jubiláló évfolyamok felelőseinek beszámolóit következtek.

Közben már az újra indult, feladatát teljesíteni akaró iskolában végzett, jubiláló „öregdiákok” képviselői is megjelentek (köztük Könczöl Katalin Bagról), a biztató, jó hírnévhez illő életükről, eredményeikről szóló beszámolóikkal. Ugyancsak meghallgattuk a nagyváradai, kassai, budafoki társszervezetek képviselőinek beszámolóit.

Elhunyt gimnáziumi tanáraink, diáktársaink emlékére – Bagról: Katona János, Balázs Vendel, Palya Lajos, Boda Sándor, Németh Pál - az ünnepséget közel a lerombolt, volt hősi emlékmű helyén állított, kopjafás emlékműnél koszorúzással folytattuk.

Közös ebéd, hosszú, mégis vég nélküli beszélgetés következett az aulában, hiszen annyi emlék tódul évek multával...

Mégis be kellett fejezni! Befejezésül, meglátogattuk a rendi temetőt is, ahol koszorúztunk.

Kapcsolataink felfrissítésére - tizedikén - Krisár Miklóssal Petrás Gyözönél-, tizenötödikén, Gödöllőn, Homok Lászlóval kiegészülve póttalálkozót tartottunk.

Aflatoxin

A BAGI NÉPFŐISKOLA-ban, április 3-án, Denkinger Géza előadását hallhattuk

„Kukoricatermesztés közbeni toxinok és azok hatása a tejtermelésre” címmel. Előadása, hasonlóan a korábbi téma választásaihoz, élénk érdeklődést váltott ki hallgatóiban mind termelői mind fogyasztói vonatkozásban.

Hogyan kell gondoskodni az egészségre veszélyes, kukoricatermesztésben penészgombák által termelt aflatoxin szennyezés mértékének elvárt csökkentéséről, illetve, hogy a takarmánnyal (kilogrammonként) bevitt aflatoxin (mikrogrammokban mért B1) mértékéből keletkező, várható tej, aflatoxin szennyezettsége, a (nanogrammban mérhető) megengedett értéket ne érje el. A téma aktualitását az Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóság napokban kiadott közleménye is megerősítette (nehib.hu).

MNT közgyűlés

A Magyar Népfőiskolai Társaság, a TIT Stúdió Egyesület épületében, május 9-én tartotta közgyűlését és fogadta el az éves beszámolót. A közgyűlés, „A család szerepe a mai magyar társadalomban” címen szakmai tanácskozással folytatódott, ahol a népfőiskolai szervezetek képviselőinek észrevételei, beszámolóit, javaslatait követték.

Képünkön Nagy Andrea, a Galgamenti Népfőiskolai képviselője.

Bagi falunap

Kora délután a Petőfi téren.

Kapuk, kutak, utak.

Ilyenkor, szüret idején, a - mást is megélt ember - nem tudja feledni, falunk, valamikor megélhetését biztosító szép határa gazdag ajándékait. A szántót, a rétet, a szőlőt, az erdőt. Történelmünk számos írásos bizonyítéka utal arra, hogy a falu munkaterülete, éléskamrája - mai szóval élve - külterülete /nagysága, domborzata, élővize, termőképessége, tulajdon viszonya,.. / meghatározta a falu gazdasági, társadalmi életterét.

Más volt Kartalon, más Galgahévízen és természetesen más volt Bagon. A külterület szinte minden talpalatnyi földjét megművelték. A belterületen sem volt parlagon hagyva a kert, udvar, patakpart, útszéle. Mindenki kereste a munkát. Dolgozott, hogy meg legyen családjának a "betevő falatja". Meg is becsülték a munkát és annak gyümölcsét, a tulajdont.

Tudjuk, hogy a földterület felosztása, a technikai haladás, a változó társadalmi viszonyok, a megélhetés ezer-új szálát bontakoztatta ki, olyannyira, hogy ma a családok "több lábbon állva", a földművelés mellett - sok esetben meghatározóan - más foglalkozásokból biztosítják maguk számára életfeltételeiket.

Az időközben - más "sikeres" próbálkozások ellenére - bebizonyosodott, hogy a megélhetés igazi alapja a becsületes munka és az általa szerzett tulajdon, legyen az földműves, kötőrő vagy vasutas foglalkozás. Ehhez kellett az iparfejlődése, a gépesítés, tudományos ismeretek hasznosítása, az emberek jó akarata.

Bizony szükség volt az utakra, hogy a földterületeket megközelíthesse, a terményeket hazaszállíthassa, az árúit piacra vihesse. Először föld út, "makadám" út, különféle burkolatú utak, amelyhez párosult a vízi út, később a vasút, stb.

Az utak mellé szorosan épültek a kutak, vagy maga az út vezetett a forrás mellett, hiszen az utasnak, terménynek, szállítmánynak szüksége volt a vízre.

A kapuk jelentik: az utak elejét, az ingatlanok határvonalát, a lakások ajtaját, az egyéni vagy közös tulajdon vonalát. Így tartoznak össze a kapuk, kutak, utak.

A kapuk, a kutak és az utak idők folyamán változnak, élnek a maguk világát. Hozzájuk

nyúlni csak jó akarattal szabad, amely az emberiséget szolgálja. Így volt ez akkor is, amikor a temető mellett, a bagiszőlők bejáratainál, a palántásoknál /ütelzáró-rúddal/ kapukat zártak-nyitottak, amikor a györkiszőlők, a Határ úti, a Nagyvölgyi, Halyagvölgyi kutakból, a Rókaluki vizesgödör vagy a Halyagvölgy - nem utolsó sorban- a Petőfi forrás vizéből permeteztek, itattak, vagy oltozták szomjukat.

Így szolgált a Határ út, a számos dülő út, a Szentlászlói /Szolnoki/-, Váci /Bécsi/-, Budai- és Kassai út, a Csintoványba -Szoroskán át- vezető út is, a bel- és külterületi utak.

Mennyit koptatták, rongálták, /teli/dobálták, igyekeztek sajátos /egyéni, "közös"/ célra befogni őket? Tartósan sohasem sikerülhet! Megújulnak és az új formát tartalommal töltik.

A jóakarátú emberek tudják, szükség van rájuk. Keresik és megtalálják a módját, hogy az "újak" eredeti feladataikkal azonos vagy jobb szolgáltatást nyújtsanak.

Az életvitel címzett szegmense, a széles skálában csak egy töredék, mégis milyen sok összetevőre bontható, mennyi gondolat ébresztésére alkalmas. Döntse el a kedves olvasó és a maga módján munkálkodjék, hogy a "Kapuk, kutak, utak" szolgálata, értékes tartalommal mielőbb feltöltődjék.

BaGi

Égres TÁJÉKOZTATÓ

megjelenik negyedévenként, kéziratként • kiadja a **Helytörténeti Baráti Társulat** • 2191 Bag, Malom út 14.
Tel: 06-28 / 408-369 • Mobil: 06-30/ 314-2492 • adószám: 19181943-1-13 • számlaszám: OTP 11742166-20101701-00000000
Honlap: hbtbag.hu • e-mail: b.gusztav@freemail.hu • elnök: id. Balázs Gusztáv • tördelés: Fehér Viktor